

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Allocutiones Sacræ, Svper Evangelia Dominicarvm totius anni

Jahoda, Johann

Pragæ, [ca. 1659]

Humanos favores ambire, est ventos mercari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51496)

DOMINICA VIII. POST PENTECOSTEN.

ALLOCVTIO II.

Humanos favores ambire, est ventos mercari.

Facite vobis amicos de Mammona. Luc: 16.

Instit. l. 2.
tit. 1. de rer.
divis.

Olaus. l. 9.

Tli juris publici deque
comuni usu secundum
I. C. est aer: ventos ta-
men ac auram venalem
esse, nihil communius. De Præstigia-
toribus Finnis scribit Olaus, quod nul-
lum, quam è ventis majorem quæstum
faciant; tres enim nodos loro constri-
ctos negotiatoribus vela facturis pro
pretio dant, quorum primus ventos
continet placidos, alter vehementio-
res; tertio soluto tempestates grandef-
que Aquilone procellæ excitantur.
At Mundus pene totus ejusmodi mer-
cibus & nodis innodatus mihi hodie
videtur. Aura tam popularis, quam
aulica magno passim emitur ac vendi-
tur pretio: stat, imò mergitur munda-
næ felicitatis navis, nisi habeat Favo-
nium, id est ventum faventem. Vnde
Favorinus Philosophus apud Philostratum
inter tria mirabilia, quæ de se
prædicabat, unum numerabat, quod li-
cet inimicus Imperatoris esset, tamen
viveret; quasi diceret, se sine aura vi-
vere, quia sine favore. De Aulicis
Pius II. Pontifex ad Ducem Ferrariæ
scribens pronuntiavit, solere eos ple-
rumque inter *Landum & Placentiam*,
non autem *Veronam* versus ambulare;
hoc est, in id unum studia sua converte-
re, quomodo placeant Principi, quo-
modo ejus favorem eblandiantur, ab

eo laudentur, & commendentur: ve-
ritatem contrà, quodque idem est, de-
fectus & increpationes invitissime au-
dire, morteque graviores ducere. Sic
Carolus VII. Rex Christianissimus Au-
licum in paucis carum habebat, è quo
subinde familiarius quæsit; quidnam
esset in Mundo, quod illius cum Rege
amicitiam posset rumpere. Ille in-
trepidus respondit: *unicus despectus*.
Hunc, ait, rogo ne Majestas vestra fa-
ciat, quippe tolerando non essem.
Vnde quàm sit auræ levi humanus fa-
vor & amicitia similis, præsentem illu-
strabo dictione.

Aurâ nihil mutabilius, nihil incon-
stantius. Experimur id propè quoti-
die, dum modò tepentes ore captamus
Zephyros, paulò post *madidis* notum
evolare *alis* videmus; jam súdo lata-
mur cœlo, mox inter atra versamur
nubila. Hinc, quod de Terra Mercurius
Trismegistus dicebat, *semen ejus*
esse *inconstantiam*, de aura æquè, imò
congruentius dicere potuisset.

Fabulantur veteres *Inconstantiam*
Cœlo pulsam ad terras sese recepisse.
Quam dum aliquando sui ad vivum
expingendæ desiderium incessisset,
Apellem Pictorum principem, voti ut
reca fieret, accessisse: sed is, qui eam
probè antehac noverat, nullis coloribus
exprimi posse causatus, (quod mo-
dò

dò magna, parva aliàs, nunc obesa, nunc macilenta, jam alba, jam nigra, apparet) ad Tempus rerum omnium experientissimum Magistrum ablegavit. Hic sollicitè quaquaversum consideratam, demum (ut operi idoneam jam habebat tabulam) *humana facie* depinxit.

Si favorem humanum novus aliquis ævi nostri Apelles pingere deberet, quomodo quæso melius & magis *advivum* pingeret, quàm facie humana? humana enim facies nonne genuinum inconstantiae prototypon est, quando instar auræ nunc serena, mox nubila, nunc meras Etesiarum gratias, brevi meras Aquilonum furias spirare videntur? Semetipsum quilibet in speculo identidem contempletur; quot non una die in vultu proprio animadvertet vicissitudines! Manè videbit illum à somno nonnihil lividum, tum discussis ablutisque humoribus candidiorem, à mensa & poculis rubicantem & ridentem, à studijs tetricum & catonizantem; aliàs iratum, subinde lacrymis suffusum, interdum attonitum, quandoque ad modestiam compositum. Sic omnino se habet interiorum voluntatis affectuum aura: sunt illi in nodos tam breviter, quod vocamus, & alligati, ut quàm facillimè solvantur. Nihil enim est humana voluntate mutabilius, nihil levius; *habitu vertere natura totius solenne munus est*, inquit Tertullianus. Nec Chamaelon de corio suo ita ludit, ut de moribus homo; imò nec aer elataque nubes tot sumunt effigies diversarum rerum, quàm ille affectuum diversita-

† furs angebunden.

Tertull. de
pall. c. 2.,
Cresoll.
anthol.
dec. 2. c.
1. sect. 3.

tem. Erit, qui amicum habebit faventissimum, ipsumque, ut ita loquar, Favonium, cum quo secreta intima communicare, coram quo se totum expectorare, cui cor suum penitus credere sit solitus, Oresten & Pyladem diceret; profert forte incautus, & joci salisque gratiâ verbulum unicum aculeatum, protinus dissoluto amicitiae non bene ligato nodo, vehementior è naribus alterius flare ventus, caput turbinari, familiaritas in odium, fraternitas in hostilitatem transire, jam mutua cessare obsequia, declinari occurfus, vitari aspectus, conversatio deficere.

Quòd si aulas ventorum emporia considerare velimus, Deus bone! qualis istic affectuum varietas! quanta malacia & procellarum vicissitudo! Quot auram hinc mercati nodos retulerunt, cum quibus post breve favoris spiramen, tempestates ac naufragia tristissima acceperunt in merces; gratia namque & disgratia apud Magnates aequè breviter alligata sunt: una levissima culpa totam navim velut pisciculus *remora* detinet, imò evertit. Acciderat subinde in Ægypto *ut peccarent* Exod. 40. 1. duo Eunuichi Regis Pharaonis, *pincerna & pistor*. Iratusque contra eos Pharaon sine mora, nihil tot eorum attendendo merita, in obscurum carcerem trudi, compedibus & pedicis vinciri, alterum insuper in furcam agi præcepit. At quodnam fuit utriusque delictum? Hebraei dicunt Pincernam deliquisse, quòd in potu regio parva musca; Pistorum verò, quòd in pane lapillus minutissimus repertus fuerit. Apud Pro-

H h lo-

*V. Causin.
aula S.*

lomæum Ægypti item Regem, quendam Aulicorum eoque favor & fortuna extulerat, ut duo duntaxat, quorum tæderet, essent: alterum, quod non haberet, quod scanderet altiùs; alterum, quod jam pauperiorem existimaret Regem, quàm qui opulentia suæ aliquid addere posset. Et ecce paulò post alium expertus est ventum, quando in nodum sibi fatalem vel leviter impigit. Dum enim sui usquequaque securus cum una regiarum uxorum jocatur, eodem, quo deprehensus erat, loco, laqueo strangulatur. Alius, quod minùs dextrè attemperatum calamum Constantino Imperatori porrexisset, è vestigio interfici jussus, quamvis bene longum tempus inter primæ admissionis amicos apud eundem Imperatorem exegisset. Ablavius sub eodem Constantino securi factus victima, sub quo antea tantùm non inter Indigetes referebatur. Antonius Otho Dux Vrbinas & Montis ferati Comes fidum famulum, quod secundà horâ à somno excitare neglexisset, linteo pice ac sulphure infecto insui, & pro face ardere jussit. Wenceslaus Bohemiæ Rex, cõquum, quod nefrendem non satis ad ejus gustum assavisset, veru infixum pro nefrende assari imperavit. Et num te fortunæ auræque aulicæ ludibrium præteribo Alvarre Luna? Ipsum nomen tuum docere te debebat, humanos affectus mutari ut lunas. Totos triginta annos in aula ita es dominatus, ut Joannes III. Castella Rex ne quidem vestem te inscio mutaret: at ubi in majestatem nescio quo crimine impigisti, nodum disgra-

*Mariana
rer. Hisp. l.
22.*

tia simul solvisti, unde tantus in tuum caput turbo irruit, ut illud avulserit. Jaces exanimis sine capite truncus, pelvi juxtà posita ad colligendam stipem pro sepultura. Fecerat tibi amicos de Mammona, nunc Iro pauperior frustillum terræ vel post mortem emendicare cogeris. Vbi illi tui amici? O utinam Hipponensis Doctoris monitum sapius considerasses, monentis: *quid tibi prodest o homo hominis favor & amicitia? forte ibi non solum nullum auxilium, sed & periculum invenies. Multi periclitati non sunt, antequam Majoribus jungerentur; excitaverunt Majorum amicitias, ut majora pericula incurrerent.* * *Quid non fragile, plenumq; periculis in palatys?* Et quos ergo tandem amicos merçandos divina monet Sapientia, cum ait: *facite vobis amicos de Mammona?* Respondet & declarat Religiosissimus Scriptor Thomas à Kempis: *facite vobis amicos venerando Dei Sanctos.* Et Thomas Aquinas: *si vis verâ amicitia delectari, esto amicus Dei, & Sanctorum.* Dei enim amicitia, ait iterum Augustinus, *ut dissolvatur à te non invenies, neque nodis facile solubilibus est ligata: si tu eum non offendas, non te offendet.* Imò quæ & quanta ille in gratiam sibi carorum non tolerat! Quot peccatis venialibus (quæ in altiori despectûs ordine censeantur à Theologis, quàm sit crimen læsæ Majestatis humanæ) quot, inquam, peccatis venialibus etiam ab intimis amicis, qualis exempli gratiâ Moyses, David, &c. in dies non offenditur! & tamen vel propter infinita ejusmodi peccata gratiam suam nequaquam aufert, non idcir-

*August. in
Ps. 121.*

* Confess. 24.

*Aug. l. homi.
mil. homi.
38.*

circo hominem ex amicorum suorum coetu exturbat : ijdem namque Theologi docent, peccatum veniale non punire cum gratia habituali (licet per illud aliquantum imminuatur) nec infinita venialia adæquare unum mortale † Nimisquam igitur enormis culpa sit, necesse est, quæ nos ab eo divellat.

Ad hæc, quàm difficile est hominibus placere, tam facile imo facilius Deo. Quæ non egit David ut placeret Sauli ! terrorem totius Israël, carneamq; turrim Goliathum prostravit, victoriam de hostibus non unam retulit, ducentis Philistinorum præputijs Micholem Saulis filiam despondit, psalterio suo & decachordo velut alter Orpheus sæpe illum à malo spiritu liberavit, bis, cum interficere posset, sine noxa dimisit, placere tamen & amicus esse non potuit. Quantopere laboravit Perillus usquedum taurum æneum elaboraret, quo se Tyranno suo instrumentorum talium avidissimo cumprimis placituro credebat; & ecce loco præmij primus in illo concremari debuit. Simile tormentum subijt S. Eustachius, posteaquam optimè de Imperio Romano meritis esset, strenuèq; operam suam Imperatori militando probasset. At verò Deo in persona pauperis latenti vel unum potum &

Matth. 10.
42.

calicem aqua frigida porrigere, est illum sibi totum devincire: *quicumque potum dederit uni ex minimis istis, calicem aqua frigida, amen dico vobis, non perdet mercedem suam: Frigida dixit, ait Aurelius, ne forte se posset aliquis pauper de lignorum penuria excusare, aut dicere, se vasculum, ubi aquam cale-*

† Arriaga
11. de vitijs
diss. 48. f.
6. n. 23.

Aug. serm.
62. de tēp.

faceret, non habere. Inops illa vidua, quæ duo minuta, quod est quadrans, in gazophylacium misit, quali panegyri à Christo non fuit celebrata! Petrus telonarius ob unum panem, pauperi vel ex impatientia projectum, gehennæ incendia evasit. Et quid multa? nonne ipse Deus Sponsæ suæ, hoc est animæ justæ & amicæ, fatetur: *vulnerasti cor meum soror mea sponsa in uno crine colli tui?* quasi diceret; unâ, piâ cogitatione, uno humilitatis actu, (hanc enim Rupertus per crinem intelligit, cum ait: *quid uno crine gracilius? & quid humilitate subtilius?*) uno amoroso suspirio veluti aliquâ sagittâ pectus meum transverberasti, trajecisti, imò, ut Septuaginta legunt, penitus me excordasti.

Marc. 12.]
42.

Rupert. in
Cant. c. 4.
v. 9.

A Dei genio non abluunt ejus Sancti, qui & ipsi similiter minimo obsequio mirum quantum capiuntur. De Regina Sanctorum omnium & Matre pulchræ dilectionis habemus ex historijs, quòd ob unam salutationem Angelicam quotidie recitatam, militem prædonem à Dæmonis raptu, ei habitu famuli hunc in finem servientis, vindicavit, gratiamque efficacem, ut converteretur, impetravit. (a) Latronem famosissimum abscisso etiam capite sine poenitentia non permisit mori, quòd Sabbato ejus honori jejunare convalescet. (b) Juvenem flagitiosum in Brabantia à mortuis ad peccatorum confessionem revocavit, ob Coronæ sive Rosarij constans pensum. (c) Vltimus quidam avarissimus juxta & iniquissimus, ad cujus supremum judicium innumera Harpyiarum Avernali-um

(a) Spec.
exēpl. dist.
8. n. 60.
(b) Pelbars
in stellar.
& Spinell.
amor. Dei.
par. c. 1.
(c) Cantip.
l. 2. apum.
c. 29. p. 8.

convolarent agmina, salutem suam. Divo Laurentio debet propter unum calicem argenteum Ecclesie ipsius dono datum. Et quicumque hunc Sanctum quavis feria sextâ cultu aliquo affecerit, præsentem illius opem in hora mortis experitur, ut docet Gregorius Turonensis. S. Cæsarij Martyris precibus Romæ homo nomine Andreas (cui præter nomen Christianitatis & emortuam Christianæ Religionis fidem nihil videbatur inesse) ex ipso prope Tartaro, ut circumstantibus de sarcophago sese erigens narravit, ereptus est, quod prædicto Martyri devotus, illius Ecclesiam cum cereis frequentaret. (d) Brasilius Juvenis S. Barnabam Apostolum sortitione menstrua in patronum acceperat. Hic pone ingens flumen ab hoste suo deprehensus, gladio confossus & in rapidas aquas projectus, ubi aliquantum sui compos signo Crucis efformato S. Barnabam inclamasset, mox Divus ipse spectabilis coram affuit, juvenemque ex aquis inolumem eduxit. (e) O pretiosos ejusmodi amicos, qui tam facili emuntur pretio, & tam fideliter in summis periculis auxiliantur! Quis eos, non dico uno, sed mille obsequijs, non certet demereri? Serò certè doluit à se neglectos vir Senatorius in Belgio (de quo Cornelius à Lapide) dum in extrema adeoque gravissima lucta, à carissimis sese omnino vidit destitutum. Implorabat ille primùm opem conjugis: carissima, clamans, conjux, ah! quæso, adjuva me, & quantum potes opitulare misero in tantis angustijs, terroribus & doloribus. Scis quanto te amore huc-

usque complexus sim, quantum te dilexerim, quàm lautè dotaverim, ah adjuva! Cumque illa flens & ejulans diceret: ecqui possum te juvare, dilectissime marite, in morbo incurabili? Excedit hoc vires meas, *contra vim mortis non crescit germen in hortis*: accersiri exinde jubet filium natu maximum, & similiter ad eum lamentabundus, fili mi, ait, adjuva, eripe Patrem ex hisce mortis angustijs: ego pro te diu noctuque laboravi, fortunas & opes quàm amplas potui tibi congregavi; expensas tui causâ plurimas feci, fer opem, fili mi. Sed hic paternæ mortis quàm vitæ cupidior, lacrymas tamen vel per vim exprimens; utinam, respondet, ô Pater, morti te eripere possem! sed nequaquam id meæ facultatis est. Vocavit igitur subinde secundò ac tertio genitum; tum filias, famulos, domesticosque omnes, unumquemque singulatim compellans, auxiliumque flagitans. Singulis idem respondentibus, ac dicentibus nullum contra mortem afferri posse remedium, demum horrendum exclamavit. O inanes hominum curas! ô vana studia! Ecce ego tibi uxor, vobis ô filij & filia tota beneficia præstiti, vires & valetudinem impendi, quin & animam meam fortè oppignoravi: & nunc hæc merces mea est, ut in hora novissima opem vestram implorans, non inveniam? O quàm fatiùs fuisset, si Deo servissem! si amicos de cælo mihi comparassem, qui in hoc agone luctanti adessent! ô si vivere liceret, quàm saperem!

Vos itaque AA. mei tempestiviùs sapite, & si beatè mori vultis (ut non dubi-

(d) *Surius*
in vita S.
Annonis,
4 Decemb.

(e) *Barry*
sanct. fœd.
cum SS.
c. 2.

Conel. in c.
1. Thren.

V. Barry. c.
8. supra.

dubito omnes vultis) amicitiam cum Sanctis præ humana & carnali colite, & cum Sancto Carolo Borromæo tales ambite defensores, Postulabat ille à Summo Pontifice potestatem sibi fieri, illustrissimæ familiæ suæ nomine sese penitus abdicandi, contentus Cardinalis S. Prædix audire; contenditque insuper, ut insignibus suis S. Ambrosij effigiem liceret inserere, hac adjecta epigraphe: *talem ambio defensorem*: neque posthac alijs uti insignibus voluit, quàm S. Ambrosio inter SS. Gervasium & Protasium medio, quos geminos Martyres insigniori item affectu prosequatur. B. Cherubinus Spoletanus, Ordinis S. Francisci præ reliquis Divis cariorem habebat D. Hieronymum: quàm verò fidelem habuisset amicum, in morte patuit; astitit enim illi cum sexaginta animarum millibus, quas Cherubinus

concionibus suis cælo lucratus fuerat, ac supremum luctantem spiritum mirifice recreavit, certiore faciendo, rectâ secum ad Cælos ipsi emigrandum esse. Nec prætereundus S. Josephus Poëta, quem fatali lecto hærentem omnes Sancti, quorum laudes carmine componebat, invisere, turmatimque ei auxiliatum venere. (a) Cecinit aliquando Ethnicus Poëta:

*Nemo tam Divos habuit faventes,
Crastinum ut posset sibi polliceri;*

at mihi veriùs canere licebit:

*Nemo, qui Divos habuit faventes,
Non potest cælum sibi polliceri.*

Cùm omnes alij amici defecerint, cùm omnia subtrahita fuerint, ij soli tam erunt officiosi, ut nos recipiant in aeterna tabernacula.

DOMI-